

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rzeczyca w 2025 roku.

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania Analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rzeczyca, sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Rzeczyca w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzenia Analizy

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rzeczyca sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 733 z późn. zm.), zgodnie z którym, na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Zakres przedmiotowej analizy częściowo pokrywa się z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, sporządzonym przez gminę, na podstawie art. 9q ust. 1 i 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, celem jego przedłożenia Marszałkowi Województwa Łódzkiego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

3. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami.

Przy sporządzaniu niniejszej Analizy opierano się również o:

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031 przyjęty uchwałą Nr XXXVI/466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.;
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2028 przyjęty uchwałą nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. (M.P. 2023, poz. 702 z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. 2021 poz. 1530).

II. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 9e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazania odebranych od właścicieli nieruchomości: selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w art. 17 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach; niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do regionalnej instalacji komunalnej. Dopuszcza się przekazanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych za pośrednictwem stacji przeładunkowej, o której mowa w art. 23 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia o odpadach oraz przekazanie ww. odpadów komunalnych do termicznego przekształcania, jeżeli gmina, z której są odbierane odpady, prowadzi selektywne zbieranie odpadów zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 4a. Zakazuje się mieszania selektywnie zebranych odpadów komunalnych z niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi odbieranymi od właścicieli nieruchomości oraz selektywnie zebranych odpadów komunalnych różnych rodzajów ze sobą.

Zgodnie z art. 18 ustawy o odpadach, należy w pierwszej kolejności zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi oraz na środowisko, w tym przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użycia. Odpady, których powstaniu nie udało się zapobiec, posiadacz odpadów w pierwszej kolejności jest obowiązany poddać je odzyskowi. Odzysk, o którym mowa powyżej, polega w pierwszej kolejności na przygotowaniu odpadów przez ich posiadacza do ponownego użycia lub poddaniu recyklingowi, a jeżeli nie jest to możliwe z przyczyn technologicznych lub nie jest uzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych - poddaniu innym procesom odzysku. Przez recykling rozumie się także recykling organiczny polegający na obróbce tlenowej, w tym kompostowaniu, lub obróbce beztlenowej odpadów, które ulegają rozkładowi biologicznemu w kontrolowanych warunkach przy wykorzystaniu mikroorganizmów, w wyniku której powstaje materia organiczna lub metan; składowanie na składowisku odpadów nie jest traktowane jako recykling organiczny. Odpady, których poddanie odzyskowi nie było możliwe, posiadacz odpadów jest obowiązany unieszkodliwiać. Składowane powinny być wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn, wskazanych powyżej. Unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady nadające się do odzysku. Ponadto zgodnie z art. 105 ust. 1 tejże ustawy, odpady przed ich umieszczeniem na składowisku poddaje się procesowi przekształcania fizycznego, chemicznego, termicznego lub biologicznego w celu m.in. ograniczenia zagrożenia dla ludzi i środowiska, a także objętości składowanych odpadów.

Zgodnie z zasadą bliskości wynikającej z art. 20 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, odpady, z uwzględnieniem hierarchii sposobów postępowania z odpadami, w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania. Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy

z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być przetworzone.

Zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr XXXVI/466/21 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami komunalnymi dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031 określono regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi oraz instalacje przewidziane do zastępczej obsługi tych regionów w przypadku, gdy znajdująca się w nich instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn oraz do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Na terenie Rejonu III do którego należy Gmina Rzeczyca, znajdują się cztery instalacje o statusie regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych tj.:

1. Ruszczyn, gm. Kamieńsk;
2. Pukinin, gm. Rawa Mazowiecka;
3. Dylów A, gm. Pajęczno
4. EKO-REGION, Bełchatów

III. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jednostki samorządowe zobowiązane są do tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zwanych dalej PSZOK, dostępnych dla wszystkich mieszkańców. Gmina Rzeczyca zrealizowała projekt pn. „Rozbudowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gminie Rzeczyca”, dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, celem głównym przedmiotowego projektu jest poprawa gospodarki odpadami w Gminie Rzeczyca.

IV. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych (wg stanu na 31 grudnia 2025 r.)

Wypełniając dyspozycję ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina Rzeczyca wyłoniła w trybie zamówień publicznych wykonawcę świadczącego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie Gminy Rzeczyca, na których zamieszkują mieszkańcy oraz z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. W 2025 r. usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Rzeczyca realizowała firma Zakład usług komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński, ul. Próchnia 25, 97-300 Piotrków Trybunalski na podstawie umowy obowiązującej od 01 lipca 2024 r. do 30 czerwca 2026 r. Wydatki Gminy Rzeczyca związane z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi poniesione za 2025 r. stanowią kwotę: 842 877,06 zł, natomiast wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowią kwotę: 1 126 815,67 zł.

Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżniania oraz utrzymywania tych

pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym, technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

V. Liczba mieszkańców

Zgodnie z art. 6c oraz art. 6h ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Liczba mieszkańców zameldowanych na dzień 31 grudnia 2025 r. na pobyt stały i czasowy wynosi – 4 524 osoby. Ze złożonych deklaracji wynika, że systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych jest 4 130 osób. Różnica pomiędzy ilością osób zameldowanych a zamieszkałych wynika z faktu, że część osób zameldowanych na terenie Gminy Rzeczyca faktycznie zamieszkuje na terenie innej gminy. Ponadto należy zauważyć, że w deklaracji podaje się liczbę osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. W sytuacji gdy dana osoba jest zameldowana na terenie Gminy Rzeczyca, a zamieszkuje na terenie innej gminy ma obowiązek złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w miejscu zamieszkania.

VI. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Stosownie do zapisów art. 9tb ust. 1 pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, analizie powinna zostać poddana liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust 1 ustawy w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy.

W 2025 roku wobec mieszkańców gminy nie wszczęto postępowania w przedmiocie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

VII. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Rzeczyca w 2025 r. wyniosła:

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów [Mg]
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	28,36
15 01 07 Opakowania ze szkła	78,09
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	15,44
15 01 04 Opakowania z metali	1,2010
16 01 03 Zużyte opony	15,28
17 02 01 Drewno	0,48

17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	0,52
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	459,6300
20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	7,2240
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	57,42
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	21,02
20 02 03 Inne odpady nieulegające biodegradacji	26,4200

VIII. Poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięte przez Gminę Rzeczycą w 2025 r.

1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Zapisy art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obligują gminy do osiągnięcia poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania winien być zgodny z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 2412).

$$T_R = [M_{OUBR} \times 100] / OUB_{1995} \times D$$

gdzie:

T_R – osiągnięty w danym roku poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [%];

OUB_{1995} - masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. [Mg], obliczana wg. wzoru:

M_{OUBR} - masa odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [Mg];

$$M_{OUBR} = (M_{MR} \times U_M) + (M_{WR} \times U_W) + (M_{SRi} \times U_{Si}) + (M_{BR1} \times U_{B1}) + (M_{BR2} \times U_{B2}) \text{ [Mg]}$$

gdzie:

M_{MR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze miast w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

M_{WR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze wsi w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_M – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla miast wynoszący 0,57;

U_W – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla wsi wynoszący 0,48;

M_{SRi} – masa selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_{Si} – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych wynoszący dla poszczególnych rodzajów odpadów według kodu:

20 01 01 – 1,00;

20 01 08 – 1,00;

20 01 10 – 0,50;

20 01 11 – 0,50;

20 01 25 – 1,00

20 01 38 – 0,50;

20 02 01 – 1,00;

20 03 02 – 1,00;

15 01 01 – 1,00;

15 01 03 – 1,00;

ex 15 01 09 z włókien naturalnych – 0,50;

ex 15 01 06 w części zawierającej papier, tekturę, drewno i tekstylia z włókien naturalnych – 0,50.

M_{BRi} – masa odpadów o kodzie 19 12 12 (inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11), zawierająca odpady ulegające biodegradacji, powstała z odpadów komunalnych o frakcji o wielkości powyżej 80 mm przekazanych do składowania [Mg]

U_{B1} - udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów o kodzie 19 12 12 (inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11) powstałych z odpadów komunalnych o frakcji o wielkości powyżej 80 mm przekazywanych do składowania wynoszący 0,40

D – wskaźnik uwzględniający zmiany demograficzne mieszkańców gminy wyliczony według wzoru $D = L_R / L_{1995}$

Dane:

$$L_W = 5\,238$$

$$M_{MR} = 0$$

$$M_{WR} = 0$$

$$M_{SR} = 0;$$

$$M_{BRi} = 121,1837 \text{ Mg}$$

Obliczenia:

$$OUB_{1995} = 0,047 \times L_W$$

$$OUB_{1995} = 0,047 \times 5\,238 = 246,186$$

$$M_{OUBR} = (M_{MR} \times U_M) + (M_{WR} \times U_W) + (M_{SRi} \times U_{Si}) + (M_{BRi} \times U_{B1})$$

$$M_{OUBR} = 121,1837 \times 0,40 = 48,4735 \text{ Mg}$$

$$T_R = [M_{OUBR} \times 100] / OUB_{1995} \times D \quad D = 4171/5238 = 0,7963$$

$$T_R = 48,4735 \times 100\% / 246,1860 \times 0,7963 = 24,73 \%$$

$$T_R = 24,73 \%$$

2. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Gmina Rzeczyca osiągnęła wymagany prawem poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który oblicza się na podstawie wzoru z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 poz. 1530):

$$P = (Mr / Mw) \times 100\% \text{ [%]}$$

gdzie:

P - oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, wyrażonych w %;

Mr – oznacza łączną masę odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i podanych recyklingowi, wyrażoną w Mg ;

Mw – oznacza łączną masę wytworzonych odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg

Dane:

Mr = 725,4296 Mg

Mw = 1319,6800 Mg

Obliczenia:

$$P = (Mr / Mw) \times 100\%$$

$$P = (725,4296 / 1319,6800) \times 100\% = 54,97\%$$

$$P = 55,00 \%$$

Osiągnięty w roku 2025 poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł zgodnie z ww. obliczeniami **55,00 %**. Według art. 3b ust. 1 pkt 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 733) osiągnięty przez gminę poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu powinien wynosić minimum **55 %**. Gmina Rzeczyca osiągnęła wymagany prawem poziom recyklingu.

IX. Masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

- ilość odpadów poddane procesowi R1 (wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii) – 11,26 Mg
- stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy – **1,58 %**.

Z up. **WÓJTA**
Iwona Łuszcz-Krawczyk
Sekretarz Gminy

abm

